

УДК 338.430

Шалигіна І.В.

к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Сумський національний аграрний
університет

Басенкова Т.Г.

студ. 2 курсу спец. «Фінанси,
банківська справа та страхування»
Сумський національний аграрний
університет

УМОВИ ВЕДЕННЯ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В ПЕРІОД ВІЙНИ ТА ЙОГО УСПІШНИЙ РОЗВИТОК

Аграрний сектор України - один з найважливіших секторів для економіки країни. Він забезпечує значну частину валютних надходжень та робочих місць. За даними української аналітичної платформи «VoxUkraine» у 2021 році близько 14% населення країни було зайнято в сільськогосподарському виробництві, що становило 10,9% ВВП країни та 41% експорту.[1] В 2022 році в цілому економіка України зазнала збитків до 240,4 млрд. грн, а підприємствами галузі сільського, лісового та рибного господарства було отримано чистого прибутку на суму 87,1 млрд. грн. Відповідно 78,4% підприємств від загальної їх кількості отримали саме фінансовий результат у вигляді прибутку, тобто в грошовому виразі вони отримали суму у 14 млрд. грн прибутку. Такий розмір отриманого прибутку є найвищим по своїм обсягам серед усіх українських видів економічної діяльності, але ж відносно 2021 року його було отримано менше майже у три рази.

Українські землі мають значний потенціал для підвищення врожайності та удосконалення вирощування культур, але війна завдала значної шкоди аграрному сектору. Було зруйновано та пошкоджено значну кількість сільськогосподарської інфраструктури, а також сільськогосподарських угідь. Морська торгова блокада, розпочата країною-агресором у середині лютого, призвела до обвалу експорту сільськогосподарської продукції.

Викликами, з якими стикаються аграрні підприємства в період війни, є:

- Зниження попиту на сільськогосподарську продукцію.
- Зростання цін на ресурси.
- Зниження доступності до фінансових ресурсів, необхідних для інвестицій та покриття поточних витрат.
- Збільшення ризиків.

Все ж, попри всі ці труднощі, аграрний сектор України продовжує функціонувати. Зусиллями аграріїв було забезпечено продовольчу безпеку країни та навіть збережено експорт сільськогосподарської продукції.

Конкретними заходами, які можуть допомогти аграрному бізнесу в Україні на перспективу можуть бути:

1. Впровадження нових технологій. Нові технології можуть допомогти аграріям підвищити ефективність виробництва і зменшити ризики.
2. Розвиток партнерських відносин. В умовах війни може бути важко діяти самотійно. Успішний аграрний бізнес повинен розвивати партнерські відносини з іншими підприємствами, організаціями та урядовими структурами для спільного розвитку та захисту своїх інтересів.
3. Державна підтримка. Держава надає і може надавати більше фінансової підтримки аграріям (особливо фермерству), а також допомогу в відновленні їх пошкодженої інфраструктури.

Виконання цих заходів допоможе аграрному сектору України не лише пережити війну, але й стати більш конкурентоспроможним і стійким до майбутніх потрясінь.

Таким чином, задля успішного розвитку аграрного бізнесу в умовах війни, підприємці насамперед повинні бути готовим до швидких та непередбачуваних змін в будь-який час. Необхідно також розглядати розвиток партнерських відносин з іншими фермерами. Не слід нехтувати різноманітними державними та міжнародними програмами підтримки бізнесу, участю в яких може стати необхідна грошова підтримка для розвитку бізнесу та покриття ризиків.[2]

Отже, ведення аграрного бізнесу в умовах війни та при цьому його успішне функціонування - це неабиякий виклик для кожного підприємця. Однак, якщо дотримуватися правильної стратегії ведення бізнесу, а також працювати над отриманням підтримки з боку держави та інших організацій, то можна стати успішним підприємцем-аграрієм.

Список літератури

1. Сільське господарство та ринок сільськогосподарських земель України: вплив війни [Електронний ресурс] / Михайло Матвеев // «VoxUkraine». – 2023. – Режим доступу: <https://voxukraine.org/silske-gospodarstvo-ta-rynok-silskogospodarskyh-zemel-ukrayiny-vplyv-vijny>.
2. Війна показала важливість агросектору. Як узяти нові висоти? [Електронний ресурс] / Ольга Трофімцева // Інформаційне агентство "Interfax-Україна". – 2022. – Режим доступу: <https://interfax.com.ua/news/blog/839762.html>.